

Subject: FEBEG's position on the modalities for the incentives for improving the performance of the transmission system operator (period 2024–2027)

Date: 12 January 2023

Contact:

Telephone:

Mail:

1 Inleiding en context

Deze nota presenteert de reactie van FEBEG en zijn leden in het kader van de openbare raadpleging georganiseerd door CREG rond zijn ontwerpbeslissing over de finale modaliteiten voor het bepalen van de stimulansen tot verbetering van de prestaties van de transmissienetbeheerder voor elektriciteit in de loop van de regulatoire periode 2024–2027¹.

FEBEG wenst de CREG te bedanken voor het organiseren van deze publieke raadpleging die alle *stakeholders* de kans geeft om zich uit te spreken over de definitieve modaliteiten voor het bepalen van de stimulansen voor Elia. Dit document bevat de opmerkingen en suggesties van FEBEG: zij zijn niet vertrouwelijk.

2 Algemene bedenkingen en opmerkingen

De tariefmethodologie heeft een mechanisme van stimulansen ingevoerd om de kwaliteit van de diensten van de netbeheerder op te volgen en te verbeteren. FEBEG steunt dit initiatief, maar wenst niettemin op te merken dat het mechanisme er niet louter mag op gericht zijn om de netbeheerder zekere inkomsten te bezorgen. Om deze reden is FEBEG van oordeel dat:

- Er geen stimulansen mogen opgelegd worden voor activiteiten die tot de wettelijke taak van de netbeheerder behoren en die de netbeheerder hoe dan ook moet uitvoeren:
In het geval van marktintegratie en het verhogen van interconnectiecapaciteit zou een stimulans nog kunnen verantwoord worden. Voor andere stimulansen is het niet duidelijk waarom Elia een bijkomende stimulans/vergoeding zou moeten krijgen.
- Er niet alleen een bonus, maar ook een malus moet voorzien worden:
FEBEG is van oordeel dat een malus zeker nuttig is voor die gevallen waarin een slechte uitvoering van de wettelijke taken van de netbeheerder tot economische

---

¹ <https://www.creg.be/fr/consultations-publiques/projet-de-decision-sur-les-modalites-finales-de-determination-des-1>

schade leidt bij de netgebruiker (bv. het niet tijdig realiseren van aansluitingen of netversterkingen). FEBEG stelt vast dat de voorgestelde stimulansen enkel een bonus voorzien. FEBEG wenst er de aandacht op te trekken dat, om een negatieve impact van een malus op de netbeheerder te vermijden, de stimulans zo kan opgezet worden dat de malussen niet hoger mogen zijn dan de bonussen over de volledige duur van de tariefperiode. De aard en de omschrijving van sommige van de voorgestelde stimulansen lijken er toch eerder opgericht te zijn om Elia zekere inkomsten te bezorgen.

- De stimulansen ook meetbaar en verifieerbaar moeten zijn.
FEBEG wenst op te merken dat het bijzonder moeilijk is voor marktpartijen om de definities, de maatregelen en de modaliteiten voor de valorisatie te evalueren. De verifieerbaarheid zou bijvoorbeeld kunnen worden verbeterd door meer specifieke KPI's te hanteren, zoals het respecteren van de deadlines in de procedures (bijvoorbeeld voor aansluitingen, zie ook verder). De modaliteiten lijken over het algemeen doelgericht, daarentegen zijn ze ook veel complexer wat ten koste gaat van de transparantie.

FEBEG steunt het idee om stimulansen op te leggen voor marktintegratie, innovatie, ... met de bedoeling de dienstverlening van de netbeheerder te verbeteren. FEBEG wenst er niettemin de aandacht op te trekken dat efficiëntieverbetering ook een criterium moet zijn voor het uitwerken van de stimulansen: het uiteindelijke doel moet zijn om de algemene welvaart te verbeteren.

3 Concrete opmerkingen en suggesties met betrekking tot de voorgestelde stimulansen

3.1 Stimulans tot verbetering van de energie-efficiëntie van gebouwen in de substations bedoeld in artikel 22 van de tariefmethodologie

De doelstellingen van de stimulans zijn gebaseerd op het meest ambitieuze scenario van het renovatiebeleid van Elia tegen 2030. Het is de bedoeling om de CO₂-uitstoot te verminderen in de gebouwen van de onderstations onder de vorm van een vermindering van het energieverbruik van het netwerk, hetzij door zelf hernieuwbare energie te produceren, hetzij door maatregelen m.b.t. energie-efficiëntie.

In de huidige marktomstandigheden, met zeer hoge gasprijzen en ook hoge elektriciteitsprijzen is het een evidentie dat (alle) bedrijven investeren in energiebesparende maatregelen. FEBEG kan bijgevolg niet inzien waarom Elia een bijkomende incentive zou moeten krijgen. Elke euro die Elia niet meer moet uitgeven aan energie, dankzij meer efficiëntie, is namelijk reeds een directe winst voor Elia. Elia zou intrinsiek gemotiveerd moeten zijn om energie te besparen, een incentive is voor FEBEG dus overbodig.

3.2 Stimulansen tot verbetering van de marktintegratie en de bevoorradingszekerheid bedoeld in artikel 24 van de tariefmethodologie

Gemeten verhoging van de ter beschikking gestelde interconnectiecapaciteit binnen de Belgische regelzone

Met deze stimulans wil de CREG Elia aanmoedigen om door te gaan met de verbetering van de werking van de koppeling van de day ahead en intraday markten in de Core capaciteitsberekenings-regio. De CREG stelt voor om 75 % van deze stimulans toe te kennen aan de verbetering van de prestaties van de day ahead markten en 25 % voor de verbetering van de intraday markten.

De stimulans focust vooral op de marktkoppeling, en dan in het bijzonder op de minimum RAM en congestie. FEBEG is van oordeel dat marktintegratie niet beperkt blijft tot marktkoppeling alleen. De transparantie over de minimum RAM, congestiebeheer, ... zou niet mogen beperkt blijven tot rapportage aan de CREG, maar ook moeten leiden tot meer en betere informatie voor de markt.

FEBEG merkt op dat een nieuw element is dat de CREG het noodzakelijk acht om te voorzien in een stimulans om de capaciteit die in *intraday* ter beschikking wordt gesteld te maximaliseren, rekening houdend met de maximalisering van de capaciteiten voor de dagmarkt. Andere nieuwe elementen zijn de analyse op CORE niveau of CWE niveau en een ex-post in plaats van een ex-ante evaluatie.

Over het algemeen is FEBEG akkoord dat hogere RAM-waarden gemiddeld hogere CWE-uitwisselingen, lagere fictieve kosten en minder grote prijsverschillen met zich meebrengen, en dus dat deze incentive wel degelijk interessant en relevant is voor de marktpartijen. FEBEG is ook van mening dat de bonus/malus die van toepassing is op de redispatching kosten een zeer belangrijk onderdeel is van deze incentive, aangezien frequent gebruik van redispatch een nefaste impact heeft op de markt en de marktpartijen.

Meer Specifiek hebben we de volgende bedenkingen en opmerkingen:

- Waarom wordt in de analyse « RAM ELIA » alleen rekening gehouden met 25% van de actieve CNEC van Elia (2.190hrs) en niet alle actieve CNEC? Er is een reëel risico dat de actieve CNEC van Elia belangrijk zullen zijn in de tarifaire periode 2024–2027, gegeven de verhoging van de interne MinRAM in Duitsland (deze zorgen voor meer actieve CNEC “non-Elia” in de periode 2020–2023).
- Waarom, voor de analyse RAM “non-Elia”, wordt de malus op nul gezet (indien Elia geen impact heeft hierop) maar de bonus niet op nul gezet? Elia heeft in beide gevallen geen impact op het resultaat, dus logischerwijs zou het in beide gevallen nul moeten zijn.
- Het is zeer moeilijk om de Intra-day incentive te beoordelen. Voor de ID ATC, is het belangrijk om de “jump” van –50% naar +78% te evalueren in de Core GO live.

Tijdige realisatie van belangrijke infrastructuurprojecten

De lijst van projecten die worden onderworpen aan de stimulans voor de vier jaren van de tariefperiode wordt opgesteld krachtens een beslissing van de CREG op voorstel van de netbeheerder. Het voorstel van de netbeheerder zal worden opgenomen in het tariefvoorstel dat ten laatste op 10 mei 2023 bij de CREG moet worden ingediend. Voorafgaand aan de indiening van dit tariefvoorstel zullen de markspelers de mogelijkheid krijgen om hun standpunt over een ontwerpbeslissing uit te drukken in het kader van een publieke raadpleging die de netbeheerder moet organiseren over de bepalende elementen van de ontwikkelingen die worden overwogen in het toekomstige tariefvoorstel.

FEBEG kan zich vinden in dit voorstel van de CREG. Inderdaad, het niet realiseren van projecten van Elia is een grote bezorgdheid van de marktpartijen. FEBEG zal deze incentive verder blijven opvolgen in functie van het voorstel van Elia dat op 10 mei 2023 moet worden ingediend bij de CREG.

3.3 Stimulansen tot bevordering van de kwaliteit van de dienstverlening bedoeld in artikel 25 van de tariefmethodologie

Tevredenheid van de netgebruikers met een nieuwe aansluiting

Elk jaar ten laatste op de eerste werkdag volgend op 15 september bezorgt Elia aan de CREG de lijst met netgebruikers met een nieuwe aansluiting (of met een substantiële wijziging van een bestaande aansluiting) afgesloten tijdens de 12 maanden voorafgaand aan 15 september.

De eerste werkdag na 15 september bezorgt de netbeheerder aan elk van voormelde netgebruikers een vragenlijst. Voor elke vraag wordt de tevredenheid van de klant uitgedrukt op een schaal van 1 tot 5 (1–zeer slecht, 5–uitstekend).

FEBEG vraagt om in de enquête (of meer in het algemeen, zoals in bovenstaande “realisatie van projecten”) meer rekening te houden met specifieke elementen in de aansluitingsprocedures. Zo zou Elia bijvoorbeeld kunnen worden geëvalueerd in functie van het respecteren van de deadlines die voorzien zijn in de procedures (detailstudie, oriëntatie studie) en het correct en tijdig afhandelen van betalingen.

Tevredenheid van alle netgebruikers

Ten laatste op de eerste werkdag volgend op 15 september van elk oneven jaar bezorgt Elia aan de CREG de lijst van de effectieve leden van de Users' group van Elia alsook van de werkgroepen en task forces op datum van 15 september van dat oneven jaar. De eerste werkdag volgend op 15 september van elk oneven jaar bezorgt de netbeheerder aan elk voormeld lid een vragenlijst.

Ten laatste op de eerste werkdag volgend op 15 september van elk even jaar bezorgt Elia aan de CREG de lijst van alle netgebruikers van Elia. De eerste werkdag volgend op 15 september van elk even jaar bezorgt de netbeheerder aan elk van haar netgebruikers een vragenlijst.

Voor de enquête over de klantentevredenheid (van de Users Group) wenst FEBEG de bedenking te maken dat de CREG (als lid van de UG) erover dient te waken dat ELIA voldoende rekening houdt met de bezorgdheden die naar voren worden geschoven door de klanten (voorstellen van marktregels en contracten, over planning en vooropgestelde deliverables, etc...).

3.4 Stimulansen ter bevordering van de innovatie bedoeld in artikel 26 van de tariefmethodologie

FEBEG verwijst naar de opmerkingen en bedenkingen die in voorgaande jaren werden overgemaakt naar aanleiding van de wederkerende consultatierondes, betreffende de innoverende projecten van Elia. Over het algemeen is het belangrijk dat dergelijke projecten effectief innoverend zijn (in de zin dat ze nog niet tot de kernactiviteiten behoren van de TSO en dat de baten pas op termijn duidelijk zullen zijn) en dat ze ook op termijn een belangrijke positieve meerwaarde hebben voor de stakeholders of de maatschappij in het algemeen.

3.5 Stimulans ter bevordering van de continuïteit van de bevoorrading bedoeld in artikel 28 van de tariefmethodologie

FEBEG heeft geen gedetailleerde opmerkingen bij deze incentives, maar vraagt zich wel af in welke mate het garanderen van de beschikbaarheid van de MOG en de rapportering rond AIT een incentive vereisen. Het lijkt ons evident dat Elia de procedures en regels respecteert, het correct uitvoeren van de standaard taken van Elia dient in onze ogen niet gelinkt te worden aan een aparte of specifieke incentive.

Specifiek voor de MOG I – beschikbaarheid, wensen we dat de informatie en de evaluatie hiervan zo transparant mogelijk zal gebeuren, zodat de marktpartijen een duidelijk zicht hebben op de beschikbaarheid van de MOG en de evolutie hiervan.